

# СТАНОВИЩЕ

Във връзка с конкурса за заемане на академичната длъжност „ПРОФЕСОР“ по професионално направление: 5.8. „Проучване, добив и обработка на полезни изкопаеми“, научна специалност “Открит и подводен добив на полезни изкопаеми”, обявен в Държавен вестник, брой 71 от 29 август 2025 г., със срок от два месеца, за нуждите на катедра „Разработване на полезни изкопаеми“, МГУ “Св. Иван Рилски“, от доц. д-р Александър Иванов Крилчев, МГУ „Св. Иван Рилски“ в качеството на член на научното жури по конкурса, съгласно Заповед № РД-13-38/01.10.2025 г.

За участие в обявения конкурс е подал документи единствен кандидат:  
доц. д-р Евгения Иванова Александрова, катедра „Разработване на полени изкопаеми“, МГУ „Св. Иван Рилски“- София

## 1. Данни за кандидатурата

За участие в конкурса кандидатката доц. д-р Евгения Александрова е представила списък с научни публикации, включващ една монография („Ефективност и устойчиво управление на процесите в открития добив на полезни изкопаеми“), една публикувана книга на базата на защитен дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен "доктор" („Проектиране на техническа рекултивация на нарушени терени от открития добив на полезни изкопаеми“), 31 научни публикации в нереферирани списания с научно рецензиране и/или в редактирани колективни томове, включени в Националния референтен списък на съвременни български научни издания с научно рецензиране, два университетски учебника и две учебни пособия.

Представени са също заявление за допускане до участие в конкурса, творческа автобиография, дипломи за завършено висше образование (магистър), диплома за придобита образователна и научна степен „доктор“, удостоверение за заемане на академична длъжност „доцент“, пълен списък на научните публикации след придобиване на академична длъжност доцент (с резюмета на български и английски език), копия на монографията, публикациите, публикуваната книга на базата на защитен дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен "доктор", копия на издадените университетски учебници и учебни пособия, удостоверение за учебното натоварване, справка за цитиранията, справка за оригиналните научни приноси, свързани с научните публикации и монографичния труд, списък на участия в международни и национални конференции след придобиване на академична длъжност доцент, документ за трудов стаж, справка за ръководство на докторанти и справка за минималните национални изисквания НАЦИД по чл. 2б, ал.2 и 3, и на изискванията по чл. 2б, ал. 5 от Закона за развитие на академичния състав на Република България (ЗРАСРБ).

Предоставените документи изцяло отговарят на всички изисквания на ЗРАСРБ, Правилника за прилагане на ЗРАСРБ, както и с Правилата за заемане на академични длъжности в МГУ „Св. Иван Рилски“ и дават пълна информация за приносите и публикациите на кандидатката.

## 2. Данни за кандидатката

Доц. д-р инж. Евгения Иванова Александрова има над 26-годишен опит от работата си в МГУ „Св. Иван Рилски“, където придобива научната степен доктор по научна специалност „Открит и подводен добив на полезни изкопаеми“ и от 2008 г. заема длъжността доцент в катедра “Открито

разработване на полезни изкопаеми и взривни работи“ („ОРПИ и ВР“, преименувана по-късно в катедра „Разработване на полезни изкопаеми“ („РПИ“).

Кандидатката придобива висше образование в периода 1991 – 1996 г. по специалността „Разработка на полезни изкопаеми“, специализации „Минно строителство“ и „Инженерна геоекология“ в МГУ „Св. Иван Рилски“ като 1999 г. е назначена като асистент към катедра „ОРПИ и ВР“ като след това заема длъжностите старши асистент, главен асистент и доцент. От 2020 г. до сега е ръководител на катедра „РПИ“ и Зам.-декан на Минно-технологичния факултет.

### **3. Обща характеристика на научните трудове и постижения на кандидата**

Кандидатката работи и е представила публикации в следните области от тематиката на конкурса:

- ефективност и управление на процесите в открития и подводния добив на полезни изкопаеми - изследвания върху оптимизацията на производствените процеси, планиране и управление на добива, прилагане на специализиран софтуер, структурата на комплексната механизация и технико-икономическите решения в открити рудници и кариери;

- геомеханика и устойчивост на откосите - моделиране и оценка на устойчивостта на бордове и откоси, геомеханични анализи, стереоложки и структурни изследвания на скалните масиви;

- рекултивация и устойчиво развитие на минните работи - проектиране на техническа рекултивация, инженерно-екологични решения, прилагане на геосинтетични материали, оценка на замърсяването и възможностите за възстановяване и усвояване на нарушени терени;

- стратегически суровини и устойчиво развитие - анализи на миннодобивната индустрия, оценка на ресурсите, изследвания върху критични и стратегически суровини;

- учебно-методическа и образователна дейност в минното дело.

Спазени и дори са надхвърлени количествените показатели на критериите за заемане на академичната длъжност „професор“ – общо по ЗРАСРБ и по-конкретно по Правилата за заемане на академични длъжности в МГУ „Св. Иван Рилски“.

Не е установено плагиатство в представените по конкурса научни трудове.

### **4. Характеристика и оценка на работа по проекти и други дейности**

За периода, през който е заемала длъжността „доцент“, кандидатката има изнесени 22 доклада на 13 международни и национални конференции, семинари и форуми. Ръководител и съръководител е на четирима успешно защитили докторанти, води шест университетски курсове при обучението на студенти от ОКС „Бакалавър“ и „Магистър“.

Ръководител е на 10 броя национални научни и образователни проекта. Участва в 9 научни проекта, по-значимите от които са по програма „Развитие на човешките ресурси 2007-2013“, BG051PO001-3.1.09 „Система за квалификация и кариерно израстване на преподавателите във висшите училища“, BG051PO001-3.1.09-0020 „Кариерно развитие на преподавателите от МГУ чрез обучения по ключови компетенции, чуждоезикови обучения и придобиване на умения за използване на информационни и комуникационни технологии (ИКТ)“, Национална научна програма „Критични и стратегически суровини за зелен преход и устойчиво развитие“, одобрена с решение на МС № 508/18.07.2024 г., BG05SFPR001-3.001-0001 „Модернизиране на професионалното образование и обучение“, финансиран от Програма „Образование“ 2021-2027, съфинансиран от Европейския съюз, BG05SFPR001-3.002-0001 „От висше образование към заетост“.

## **5. Съдържателен анализ на научните и научно-приложните постижения на кандидатката, съдържащи се в материалите за участие в конкурса**

Научните трудове на кандидатката напълно съответстват на тематиката на конкурса, те са били представени като доклади на реномирани научни конференции или публикувани в научни издания. Във фокуса на нейните интереси стоят широк кръг от проблеми, свързани с изследване на редица проблеми в областта на открития добив на полезни изкопаеми. Научните изследвания на Евгения Александрова са в тясна връзка с някои от най-актуалните тенденции в съвременните технологии за открито разработване на находища на полезни изкопаеми, отнасящи се до теми като комплексна оценка на ефективността на технологичните процеси, породените от дигитализацията и внедряването на автоматизирани системи и „smart“ технологии за повишаване ефективността на добивните процеси в открити рудници и кариери. Методологията, която прилага, е преобладаващо интердисциплинарна с акцент върху ефективността и устойчивото управление на минно-добивните процеси. Наред с това нейните научни разработки се основават на задълбочени анализи по отношение на осигуряването на безопасни условия на разработване на находищата, като резултатите са отразени в голям брой доклади, свързани с оценка на устойчивостта на откосите и бордовете на откритите рудници и кариери.

## **6. Цитирания на научните трудове**

Представеният списък с цитирания на научните публикации на доц. д-р Евгения Александрова отговаря на националните изисквания, като 19 от цитиращите публикации са в издания реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни Scopus и WoS и 43 в неферирани списания с научно рецензиране. Това свидетелства, че кандидатката е утвърдена научна личност, резултатите от изследователската дейност на която намират широк отклик в научната общност. Значителният брой цитирания показва, че нейните изследвания са актуални и намират реална приложимост, което ги прави ценен ориентир за други изследователи в областта на открития и подводния добив на полезни изкопаеми.

## **7. Наукометрични показатели**

Доц. д-р инж. Евгения Иванова Александрова надхвърля многократно установения в нормативната уредба минимум от 600 точки за заемане на академичната длъжност „професор“.

| <b>Група показатели</b> | <b>Минимален брой точки за заемане на академична длъжност „професор“</b> | <b>Точки на кандидатката</b> |
|-------------------------|--------------------------------------------------------------------------|------------------------------|
| А                       | 50                                                                       | 50                           |
| В                       | 100                                                                      | 100                          |
| Г                       | 200                                                                      | 305.94                       |
| Д                       | 100                                                                      | 276                          |
| Е                       | 150                                                                      | 490                          |
| Общо:                   | <b>600</b>                                                               | <b>1711</b>                  |

## **8. Основни научни и научно-приложни приноси**

Считам представената справка за приносите в научните трудове на доц. д-р инж. Евгения Иванова Александрова за коректна и изчерпателна. Научноизследователската ѝ дейност се характеризира с последователност, устойчивост и ясно фокусиране върху ключови проблеми, свързани с открития добив на полезни изкопаеми. Публикациите на кандидатката обхващат

широк спектър от теми – от теоретични постановки и методологични разработки до практически насочени инженерни решения. Съществен принос е постигнат в шест основни направления:

- оптимизация и устойчиво управление на процесите в открития добив;
- внедряване на дигитални подходи и иновационни технологии в минното производство;
- геомеханични анализи и моделиране на устойчивостта на откосите;
- рекултивация на нарушени терени и управление на минни отпадъци;
- стратегии за управление на минералните, критичните и стратегическите суровини;
- ефективно и рационално използване на природните ресурси.

Представените научни и научно-приложни резултати показват задълбочен, интегриран и професионално аргументиран подход към проблематиката на открития добив. Разработките имат отчетлива практическа стойност и в голяма част от случаите са приложени в реални производствени условия. Постигнатите резултати убедително очертават научен профил, напълно отговарящ на критериите за заемане на академичната длъжност „професор“.

## **9. Критични забележки и препоръки**

Нямам критични бележки към рецензираните трудове и дейността на кандидатката, както и за бъдещото използване на научните и научно-приложни приноси на кандидата. Бих препоръчал в бъдеще доц. д-р инж. Евгения Александрова да популяризира резултатите от научните изследвания като ги публикува в реферирани и индексирани издания в световноизвестни бази данни Scopus и WoS за .

## **10. Лични впечатления**

Познавам кандидатката от времето ѝ като асистент в катедра „ОРПИ и ВР“ и имам отлични впечатления от нейното развитие като учен и преподавател. Тя притежава необходимите морални и професионални качества за заемане на длъжността „професор“. С цялостната си дейност тя съдейства за поддържане на високия научен и обществен престиж на ЧГУ „Св. Иван Рилски“.

## **ЗАКЛЮЧЕНИЕ**

След като се запознах с представените в конкурса материали и научни трудове от доц. д-р инж. Евгения Иванова Александрова и въз основа на направения анализ на тяхната значимост и съдържащи се в тях научни и научно-приложни приноси, потвърждавам, че научните постижения отговарят на изискванията на ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ и Правилата за заемане на академични длъжности в МГУ „Св. Иван Рилски“. В частност кандидатът удовлетворява минималните национални изисквания в професионалното направление, представени са оригинални научни и научно-приложни приноси и не е установено плагиатство в представените по конкурса научни трудове.

Убедено давам своята положителна оценка на кандидатурата и препоръчвам на уважаемото научно жури да избере доц. д-р инж. Евгения Иванова Александрова на академичната длъжност „професор“ по професионално направление 5.8. „Проучване, добив и обработка на полезни изкопаеми“, научна специалност “Открит и подводен добив на полезни изкопаеми”.

24.11.2025 г.  
гр. София

Рецензент:

(доц. д-р Александър Крилчев)